

Asia: VN/30787/2022

Arviomuistio saaristolain päivittämistarpeista

Pykäläkohtaiset kommentit

Kommentit lain tarkoitukseen liittyen (§ 2 Lain tarkoitus)

Enonkosken kunta pitää tärkeänä sitä, että pykälässä huomioidaan valtion ja kuntien lisäksi hyvinvointialueet ja että ”saariston kiinteä asutus” on vanhentunut käsite, koska ihmiset asuvat, työskentelevät, yrittävät, opiskelevat ja lomailevat monipaikkaisesti. On tärkeää, että saaristossa olevien vakituisten asukkaiden lisäksi lainsäädäntö huomioi myös monipaikkaisen asumisen sekä kausiasutuksen. Kausiasutuksella ei myöskään tarkoiteta pelkästään kesäkausiasukkaita, vaan jopa ympäri vuoden saaristoalueilla aikaansa viettäviä ihmisiä.

Kommentit saariston käsitteeseen liittyen (§ 3 Saariston käsite)

Enonkosken kunnan mielestä saariston käsitteen määrittely kaipaa täsmentämistä. Kunnan näkökulmasta saariston käsitettä päivitettäessä erityisen tärkeää, että määrittelyssä huomioidaan sisävesien ja vesistöjen rikkomien alueiden erityispiirteet. Lisäksi Enonkosken kunta korostaa, että Etelä-Savon saaristokunnat ja saaristo-osakunnat eivät joudu nykyistä huonompaan asemaan uuden lain mukaisesti saariston käsitettä määriteltäessä.

Kommentit elinkeinotoiminnan tukemiseen liittyen (§ 4 Elinkeinotoiminnan tukeminen)

Enonkosken kunta kannattaa ko. pykälän uudistamista saariston elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä laaja-alaisemmin tukevaan suuntaan. Saariston erityisolosuhteet tulee olla pohjana myös uudelle kirjaukselle. Lainkohdan muotoilussa tulee huomioida mm. EU-rahoituksen korostunut rooli elinkeinotoiminnan tukemisessa. Samoin elinkeinotoiminnan tukemisen osana mm. digitaalinen saavutettavuus tulisi nykyistä selkeämmin olla huomioituna lainsäädännössä.

Kommentit liikenne- ja kuljetuspalveluihin liittyen (§ 5 Liikenne- ja kuljetuspalvelut)

Enonkosken kunta pitää tärkeänä, että liikenne- ja kuljetuspalveluja koskevassa lainkohdassa huomioidaan paitsi saariston ns. vakituiset asukkaat, myös kausiasutus sekä monipaikkainen asuminen. Samoin elinkeinoelämän tarpeet tulee ottaa nykyistä paremmin huomioon. Enonkosken kunta korostaa, että sisävesien saaristoalueiden lossien korvaamista silloilla panostettaisiin nykyistä enemmän. Ennen siltayhteyksien saamista, tulee myös saaristoalueiden lossien/lauttojen kantavuus velvoittaa vastaamaan raskaan liikenteen tarpeita. Liikennepalveluihin tulee lainsäädännössä

sisällyttää myös tietoliikenneyhteydet, joihin kunta on jo viitannut lainkohdassa § 4 Elinkeino toiminnan tukeminen.

Kommentit peruspalveluihin ja erityispalveluihin liittyen (§ 6 Peruspalvelut ja erityispalvelut)

Enonkosken kunta kannattaa peruspalveluita ja erityispalveluita koskevan pykälän päivittämistä. Tämän pykälän osalta on tarpeen huomioida saariston vakinaisen väestön lisäksi monipaikkainen tai kausiväestö. Sote- ja pelastuspalveluiden osalta järjestäjänä jatkossa toimivat hyvinvointialueet tulee myös lisätä pykälään.

Kommentit valtion työpaikkoihin liittyen (§ 7 Valtion työpaikat)

Enonkosken kunta kiinnittää huomioita, että valtion työpaikkoja koskeva pykälä on vanhentunut sekä tehoton, joka tulee muotoilla uudelleen vastaamaan tämän päivän yhteiskunnan tarpeita mm. palvelujen järjestämisen näkökulmasta.

Kommentit alueiden käytön suunnitteluun liittyen (§ 8 Alueiden käytön suunnittelu)

Enonkosken kunta toteaa, että alueiden käytön suunnittelua koskeva pykälä on tarpeen säilyttää saaristolaissa. Tämän pykälän osalta on tarpeen huomioida käynnissä oleva maankäyttö- ja rakennuslain uudistus.

Kommentit saaristokuntaan liittyen (§ 9 Saaristokunta)

Enonkosken kunta kannattaa saaristokuntien ja saaristo-osia sisältävien kuntien määrittelyn täsmentämistarvetta. Kunta korostaa, etteivät nykyiset saaristokunnat ja saaristo-osakunnat saa joutua taloudellisesti nykyistä heikompaan asemaan, kun tätä lainkohtaa tullaan päivittämään

Kommentit saaristokunnan taloudelliseen asemaan liittyen (§ 10 Saaristokunnan taloudellinen asema)

Arviomuistion mukaan kunnan taloudellinen asema ei ole enää vuoden 1997 valtiosuusuudistuksen jälkeen ollut valtiosuuden jakoperuste. Vuoden 2015 valtiosuusuudistuksen jälkeen saaristolaisa on määräytynyt saaristoisuuden laskennallisten kustannusten perusteella. Saaristolaisa on siis ollut siitä lähtien pääasiallinen ko. pykälän mukainen tukitoimi. Saaristoisuus on myös muissa tuissa ollut saaristolle mahdollinen ja tukea korottava tekijä. Tämä pykälä nähdään arviomuistiossa lähtökohtaisesti vanhentuneena ja poistettavana kohtana. Enonkosken kunta yhtyy arviomuistioon tehtyyn kirjaukseen.

Kommentit saaristoasioiden hoitoon kunnassa liittyen (§ 11 Saaristoasioiden hoito kunnassa)

-

Kommentit ympäristöhoitoavustukseen liittyen (§ 12 Ympäristöhoitoavustus)

Enonkosken kunta yhtyy arviomuistion näkökantaa, että pykälä 12 on tarpeellinen ja teemaltaan ajankohtainen, mutta se vaatii täsmentämistä. Pykälässä tulisi nykyistä laajemmin huomioida mahdollisuudet luonnon ja kulttuuriympäristön hoitoon kanavoitaviin tukimuotoihin.

Kommentit muihin tukitoimiin liittyen (§ 13 Muut tukitoimet)

-

Kommentit saaristoasiain neuvottelukuntaan liittyen (§ 14 Saaristoasiain neuvottelukunta)

Arviomuistiossa todetaan aivan oikein, että saaristolaisissa tulee olla maininta saaristoasiain neuvottelukunnasta. Enonkosken kunta tukee muistion ajatusta siitä, että lakiin tulee lisätä maininta neuvottelukunnan parlamentaarisuudesta. Samoin neuvottelukunnalle asioita valmistelevan saaristoasiain neuvottelukunnan sihteeristön asema voitaisiin kirjoittaa lakiin.

Muuta kommentoitavaa saaristolain päivittämiseen liittyen

Enonkosken kunta toteaa, että arviomuistiossa esitetyt tarpeet ja tavoitteet saaristolain päivittämiseksi ovat ehdottoman tarpeellisia.

Enonkosken kunta - Minna Laurio, kunnanjohtaja